

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Суриева Шакармо Чоршанбиевна дар мавзуи “Тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ зимни омӯзиши “Тоҷикон”-и академик Бобочон Ғафуров”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст.

Дар шароити ҷаҳонишавӣ ва бархурди тамаддунҳо тарбияи ватандӯстии наврасону ҷавонон аз вазифаҳои муҳими мактабу маориф маҳсуб ёфта, ташаккули ҳудогоҳиву ҳудушиносӣ, ватандӯстӣю меҳанпарастӣ ва ифтихори миллии хонандагон, муҳаббат ба Ватан, содиқ будан ба он, ҳифзи манфиатҳои милливу давлатии онҳо на танҳо раванди тарбия, балки вазифаи асосии тарбия дар муассисаҳои таълимии кишвар ба шумор меравад. Чун, тарбияи ватандӯстии насли наврас ҷузъи таркибии тарбияи маънавӣ маҳсуб меёбад, дар ин замина зарур аст, ки чӣ гуна дӯст доштани Ватан ва сарсупурдаи он будан ба хонандагон омӯзонида шавад. Ин ба онҳо имкон медиҳад, ки аз асли худ ва таъриху фарҳанги гузаштагон оғай ёфта, маънавиёташон ташаккул ёбад ва онҳо дӯстдори Ватан шудаву ватандори асил ба воя расанд.

Суриева Шакармо бо дарназардошти андешаҳои зикршуда ва дар руҳияи ватандӯстиву ватанпарастӣ тарбия намудани насли наврас мавзуи диссертатсияшро “Тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ зимни омӯзиши “Тоҷикон”-и академик Бобочон Ғафуров” интихоб намудааст, ки аз дидгоҳи ҷаҳони муосир барои муассисаҳои таълимии кишвар муҳим арзёбӣ мешавад. Дар ин ростӣ, муҳаққиқ бамаврид таъкид менамояд: “Ватан дар худ арзишҳои таърихӣ, фарҳангӣ, тарбиявӣ, зебоипарастӣ ва ахлоқи ҳамидаро таҷассум менамояд. Аз ин рӯ, Ватанро бояд дӯст дошт, ҳифз намуд ва сарсупурдаи ӯ буд”.

Ба андешаи муаллифи диссертатсия шинохти огоҳонаи Ватан, руҳияи ватандорию хештаншиносии насли ҷавонро тақвият дода, муассисаҳои

худогоҳиву худшиносӣ, тарбияи ҳисси амиқи ватанпарварии насли ҷавонро ба омӯзгорон пешниҳод намудааст. Аз ин рӯ, натиҷаи таҳқиқоти зикршуда муҳим ва дархӯри таҳсилоти миёнаи умумии кишвар мебошад.

Диссертант дар раванди баргузории озмоишҳои педагогӣ модели тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар заминаи омӯзиши китоби “Тоҷикон”-и академик Бобочон Ғафуровро мавриди таҷриба қарор дода, силсилаи чорбиниҳои беруназсинфӣ, аз ҷумла, махфили саволу ҷавоб, пурсишномаҳо гузаронидааст ва самаранокии амсилаву дурустии фарзияи таҳқиқоти диссертатсиониро санчидаву собит кардааст.

Аҳаммияти назариявӣ ва амалии таҳқиқоти илмии Суриева Шакармо дар он зоҳир мешавад, ки муҳаққиқ нақши муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумиро дар тарбияи ватандӯстии хонандагон, омӯзиши осори таърихӣю фарҳангии ниёгон равшан намудааст. Таҷрибаи педагогӣ гузаронида, мавқеи асари бунёдии “Тоҷикон”-и академик Бобочон Ғафуровро дар ташаккули эҳсоси ватандӯстии наврасону ҷавонон муайян кардааст. Қобили зикр аст, ки натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар амалии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии кишвар ҷиҳати ташаккули ватандӯстии наврасону ҷавонон мавриди татбиқ қарор хоҳад гирифт.

Натиҷа ва хулосаҳои таҳқиқи диссертатсионии унвончӯ дар 5 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 1 дастур бо номи “Бозтоби эҳсоси ватандорӣю ватандӯстӣ дар омӯзҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, пажӯҳишҳои академик Бобочон Ғафуров ва осори ниёгон” инъикос ёфтаанд.

Автореферати диссертатсия дар асоси талаботи қисми 4, бандҳои 58 ва 59-и Дастурамал оид ба тартиби ба расмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводди илмӣ (фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27.12.2024 № 493) бо забони тоҷикӣ ва русӣ таҳия гардида, аз бахшҳои: “Муқаддима”, “Тавсифи умумии таҳқиқот”, “Қисмҳои асосии таҳқиқот ба таври фишурда”, “Хулоса”, “Тавсияҳо” “Рӯйхати адабиёт”, феҳристи

таълимии кишварро мебояд, бо дарки масъулият ва эҳсоси баланди ватандорӣ дар ин самт фаъолият намоянд.

Довталаби дараҷаи илмӣ ҷанбаҳои педагогӣ, восита ва шаклҳои омӯзиши осори ниёгон, махсусан, асари бунёдии “Тоҷикон”-и академик Бобочон Ғафуровро дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ муайян карда, собит намудааст, ки танҳо бо омӯзиши осори таърихӣ фарҳангии гузаштагон, донишани марзу бум, сарзамини аҷдодӣ ва корномаи фарзандони бонангу номуси Ватан дар роҳи озодиву истиқлол, метавон ҳудогоҳиву худшиносӣ ва эҳсоси ватандорӣ насли ҷавонро рушд додаву устувор гардонид.

Унвонҷӯ дар раванди таҳқиқи мавзуи диссертатсия барномаҳои таълим, китобҳои дарсӣ ва вазъи омӯзиши осори ниёгон бавижа асари “Тоҷикон”-и академик Бобочон Ғафуровро дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, мавриди таҳлилу мушоҳида қарор дода, ба хулосае омадааст, ки ин раванд дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ нокифоя аст ва барномаҳои таълим аз рӯйи мазмуну мундариҷа ба омӯзиши китоби “Тоҷикон” мусоидат намекунад. Ҳамчунин, фаъолияти омӯзгоронро дар самти тарбияи ватандӯстӣ, омӯзиши асари зикршуда омӯхтаву бо хонандагон оид ба мазмуну мундариҷаи асари зикршуда суҳбатҳо баргузор кардааст. Ҷиҳати ҳалли мушкилоти ошкоршуда (омӯхта нашудани асар) ба роҳбарияти муассисаҳои таълимӣ, омӯзгорону хонандагон тавсияҳои судманд додааст.

Муҳаққиқ зимни иҷрои вазифаҳои таҳқиқот ва гузаронидани озмоишҳои педагогӣ ба наwgониҳои илмӣ зер муваффақ гардидааст. Аз ҷумла, мавқеи асари бунёдии “Тоҷикон”-и Бобочон Ғафуров дар тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ асоснок карда, тавассути роҳандозии барномаи озмоишӣ омӯзиши ин осори гаронмоя ва модели ташаккули сифатҳои ватандӯстии хонандагон дар раванди таҷрибаи педагогӣ самарабахшии таҳқиқотро тасдиқ кардааст. Дар интиҳои озмоишҳои педагогӣ, методу восита ва намудҳои тарбияи ватандӯстии хонандагонро дар шароити муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ муайян карда, роҳҳои ташаккули

интишороти муаллиф вобаста ба мавзуи таҳқиқ иборат буда, мазмуни асосии диссертатсияро инъикос менамояд.

Ҳамин тавр, автореферати диссертатсияи Суриева Шакармо Чоршанбиевна дар мавзуи «Тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ зимни омӯзиши «Тоҷикон»-и академик Бобочон Ғафуров», ки барои Ҳимоя ва дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст, ба талаботи Низомнома оид ба Шурои диссертатсионӣ ва Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 ва дар таҳрири нави он №295 аз 26.06.2023 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мебошад.

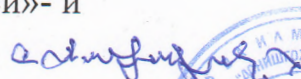
Тақриздиҳанда,
доктори илмҳои педагогӣ,
профессори кафедраи «Методикаи
таълими фанҳои табиатшиносӣ»-и
ДДБ ба номи Н. Хусрав

02.02.2026

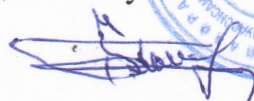
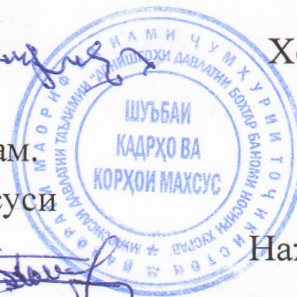
Имзои Холназаров С. -ро тасдиқ мекунам.

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси

ДДБ ба номи Н. Хусрав

Холназаров С.

Нажмидинов М.М.

Суроғаи муассиса: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри.Бохтар кӯчаи 67

Тел: .(83222)2-54-81; почтаи электронӣ: bgu-1978@mail.ru.